

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Pod red. Jarosława Kundery

***Integracja gospodarcza w rozszerzonej UE:
od wolnego handlu do unii walutowej***

*Economic integration in the EU enlarged:
from free trade towards monetary union*

Wrocław 2009

Prace Naukowe
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Seria: **e-materiały z konferencji**

Nr 1

*Integracja gospodarcza w rozszerzonej UE :
od wolnego handlu do unii walutowe*
pod red. Jarosława Kundery

Cyfrowa Biblioteka Prawnicza – Wrocław 2009

***Integracja gospodarcza w rozszerzonej UE:
od wolnego handlu do unii walutowej.***

Międzynarodowa Konferencja, Wrocław, 17-18 kwietnia 2008.

Pod red. Jarosława Kundery

***Economic integration in the EU enlarged:
from free trade towards monetary union.***

International Conference Wrocław, 17–18 April 2008.

ed. Jaroslav Kundera

Wrocław 2009

Komitet Redakcyjny :

prof. dr hab. Leonard Górnicki
dr Anna Trzmielak-Stanisławska
mgr Bożena Górna

Recenzent : Prof. dr hab. Jan Rymarczyk
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

**© Copyright by Instytut Nauk Ekonomicznych Wydziału Prawa,
Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego
ISBN 978-83-61370-08-6**

Spis treści

Wprowadzenie	7
---------------------------	---

Rozdział I

Polityka ekonomiczna UE

1. Pasquale Saccà, <i>Europe opened to dialogue: a common voice for a political and democratic Union</i>	13
2. Thomas Bender, <i>European Employment Strategy and the European Social Fund: supporting Member State's reforms</i>	19
3. Arno Tausch, <i>The failure of the EU in the global "Lisbon process". A cross-national, quantitative tribute to the relevance of the economic theories of Professor Pan Yotopoulos</i>	43
4. Franco Mosconi, <i>The Rise of «European Champions» in the SingleMarket A First Assessment</i>	81
5. Giuliana Laschi, <i>Evolution of the Common Agricultural Policy: an historical Perspective</i>	119
6. Viktoria Vasary, Andrea Elekes, Peter Halmai, <i>Long-term Common Agricultural policy (CAP) vision</i>	131
7. Krzysztof Suwalski, <i>Harmonizacja podatkowa w procesie integracji krajów UE – zarys problemu</i>	147

Rozdział II

Integracja monetarna. Przystąpienie nowych krajów do strefy euro

8. Horst Tomann, <i>Real Convergence in a Monetary Union</i>	155
9. Louis Job, <i>Strategies de politique monetaire: analyse d'experiences et propositions</i>	171
10. Jarosław Kundera, <i>L'adhesion de pays d'Europe Centrale et Orientale (Peco) a la zone Euro</i>	181
11. Lubor Lacina, Svatopluk Kapounek, <i>Impact of perceived inflation growth and persistance in eurozone countries on consumer's (saving's) behavior</i>	199
<i>Slajdy</i>	220
12. Luminita Soproni, <i>Romania on its Way to Euro</i>	229
13. Wojciech Piasecki, <i>The United States and the European Monetary Union: Predictions an Reality</i>	245
14. Maryana Pyrch, <i>A problem of business cycle synchronization in the new European Union member states and the euro zone</i>	267

Rozdział III

Funkcjonowanie jednolitego rynku europejskiego

15. Damien Broussolle, <i>On several economic consequences of the full market opening in the postal service in the European Union</i>	279
16. Roger Vickerman, <i>Trans European Transport Networks – the Problems of Delivery</i>	303
17. Kassiani Papakosta, <i>Central and East Europe in the Single Market</i>	331
18. Wolfgang Hirschberger, <i>Die Eignung der IFRS als Ertragsteuerbemessungsgrundlage</i>	351
19. Nigel Foster, <i>Migration of Workers in contemporary Europe</i>	361
20. Irena Kin-Dittmann, Ewa Mika, <i>Zróżnicowanie dostępu do internetu oraz e-government w krajach Unii Europejskiej</i>	371
21. Urszula Banaszczak-Soroka, Patrycja Zawadzka, <i>Ochrona rynku kapitałowego przed manipulacją w zjednoczonej Europie</i>	389

Rozdział IV

Rozwój zrównoważony, determinanty rozwoju, delokalizacja produkcji

22. Jose Luis Vadillo Lopez, <i>Polish Integration process, Spanish mirror and new chances for investments</i>	403
23. Peter Herrmann, <i>Gospodarka i ekonomia społeczna – sytuacja w Republice Irlandii</i>	409
24. Gabriela Przesławska, <i>Irlandia – Polska. Instytucjonalne determinanty rozwoju społeczno-gospodarczego</i>	443
25. Marian Miłek, <i>Efekt cieplarniany – CO2?</i>	459
26. Elżbieta Ostrowska, <i>Formy inwestycji zagranicznych w Polsce</i>	469
27. Julitta Koćwin, <i>Organizmy modyfikowane genetycznie na jednolitym rynku wewnętrznym – szanse i zagrożenia</i>	475
28. Katarzyna Boba, <i>Delokalizacja produkcji między Niemcami a Polską</i>	493

Wprowadzenie

Proces integracji krajów członkowskich Unii Europejskiej rozpoczął się od wolnego handlu i znoszenia barier handlowych w ramach unii celnej oraz ustanowienia wspólnego rynku związanego z wprowadzeniem wolnego przepływu pracowników, usług i kapitałów. Od podpisania Traktatów Rzymskich w 1957 r. Unia Europejska przeszła daleką drogę wkraczając w kolejne etapy integracji: ustanowienia m.in. jednolitego rynku europejskiego w latach 1986-1992 oraz powołanie na mocy Traktatu z Maastricht unii gospodarczej i walutowej w 1992 r. Jednolity rynek europejski i unia monetarna ze wspólnym pieniądzem euro stanowią fundamenty UE. Do dzisiaj są uznawane za dwa najważniejsze osiągnięcia integracji europejskiej. Ponieważ wspólny pieniądz jest konsekwencją jednolitego rynku europejskiego i może prawidłowo funkcjonować tylko w warunkach scalenia gospodarczego i dostosowania strukturalnego gospodarek krajów członkowskich (tzw. symetrycznych szoków), stąd zasadne jest łączenie problematyki realnych przepływów gospodarczych z funkcjonowaniem unii gospodarczo walutowej.

Proces stale pogłębiającej się integracji, który tzw. 15 krajom członkowskim UE zajął prawie 50 lat, nowe kraje członkowskie realizują obecnie w przyspieszonym okresie kilku lub kilkunastu lat. Wprowadzają nie tylko swobodny przepływ towarów, usług, kapitałów i ludzi ,ale są nadto zobowiązane do formułowania odpowiedniej polityki gospodarczej w związku z przygotowaniem się do przyjęcia euro. Rodzi to oczywiste problemy dostosowawcze i wymaga od wszystkich krajów zmian strukturalnych i dyscypliny w zakresie polityki fiskalnej i monetarnej.

Należy podkreślić, iż problematyka rozszerzenia UE stanowi jedno z najtrudniejszych zagadnień badawczych obejmujących praktycznie wszystkie sfery życia gospodarczego krajów członkowskich, wiele dziedzin prawa, polityki, życia społecznego i teoria integracji międzynarodowej jest za uboga w narzędzia badawcze, aby precyzyjnie nakreślić efekty realizacji poszczególnych etapów integracji przez nowe kraje członkowskie. Tym bardziej, iż obecne rozszerzenie Unii o 12 nowych krajów członkowskich (Polskę, Czechy, Słowację, Węgry, Malte, Cypr, Litwę, Estonię, Łotwę, Słowenię w 2004 r. oraz Bułgarię i Rumunię w 2007 r.) wydaje się być w historii integracji europejskiej procesem najbardziej skomplikowanym – zarówno jeśli chodzi o skalę tego procesu, jak i występujące różnice między krajami członkowskimi. Z jednej strony w procesie integracji uczestniczą kraje

rozwinięte o wysokim poziomie rozwoju technologicznego, wydajności pracy, niskim udziale rolnictwa w PKB, rozwiniętym sektorze usług, z drugiej strony 12 nowych krajów członkowskich cechuje o wiele niższa produktywność, słaby rozwój usług, uzależnienie rozwoju gospodarczego od tradycyjnych przemysłów i sektora rolnego. Połączenie zatem krajów o różnym poziomie rozwoju wspólnymi regułami jednolitego rynku europejskiego i unii gospodarczo- walutowej stawia istotne pytania o postępy integracji w poszczególnych dziedzinach i ewolucje wzajemnych stosunków ekonomicznych między nowymi i starymi członkami UE.

Ponieważ nowe kraje członkowskie nie wprowadziły jeszcze wszystkich zasad integracji istotnym i aktualnym zagadnieniem pozostaje przystąpienie Polski i innych krajów Europy Środkowo- Wschodniej do unii gospodarczej i walutowej i wprowadzenie euro. Stąd też analizy zamieszczone w książce starają się znaleźć odpowiedź na szereg aktualnych problemów stojących przed nowymi krajami członkowskimi odnośnie do stanu ich przygotowań do wprowadzenia euro w kontekście tzw. kryteriów konwergencji, optymalnego okresu przystąpienia oraz wpływu euro na gospodarkę poszczególnych krajów, wcześniejszych doświadczeń z wprowadzenia wspólnego pieniądza, oczekiwanych korzyści i kosztów uczestnictwa w unii gospodarczej i walutowej.

Niniejsze opracowanie stanowi zbiór referatów przedstawionych na konferencji naukowej na temat: *Integracji gospodarczej w rozszerzonej UE: od wolnego handlu do unii walutowej* zorganizowanej w dniach 17–18 kwietnia 2008 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Organizatorem konferencji był Instytut Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. W konferencji uczestniczyli wybitni specjaliści procesów integracji europejskiej, profesorowie J. Monnet zarówno z Polski, jak i innych krajów europejskich. Była to trzecia z kolei konferencja międzynarodowa na temat rozszerzenia UE zorganizowana przez Instytut Nauk Ekonomicznych: poprzednie odbyły się w dniach 20–21 maja 2004 na temat: *Rozszerzenia Unii Europejskiej: korzyści i koszty dla nowych krajów członkowskich* oraz 11–12 maja 2006 na temat: *Stosunków ekonomicznych w rozszerzonej Unii Europejskiej*.

Zamieszczone w książce artykuły są poświęcone głównie integracji monetarnej krajów UE i przystąpienia nowych krajów członkowskich do strefy euro: perspektyw ekonomicznych i rzeczywistości europejskiego sektora finansowego, konwergencji realnej w unii monetarnej, doświadczeń z wprowadzenia euro w Hiszpanii, przystąpienia nowych krajów członkowskich do strefy euro, strategii monetarnych oraz analizy polityki monetarnej UE, konsolidacji

fiskalnej w nowych i starych krajach członkowskich, groźbie jednorazowej inflacji po wprowadzeniu euro, działań poszczególnych nowych krajów członkowskich w kierunku przyjęcia euro, synchronizacji cykli koniunkturalnych między nowymi a starymi członkami UE, polityki USA wobec wprowadzenia euro. Obejmują swoją problematyką również najważniejsze problemy rozszerzenia takich jak rozwój transeuropejskich sieci transportowych oraz polityki regionalnej UE. Poświęcone są ponadto przyszłości UE, wzrostowi zrównoważonemu, efektom ekonomicznym rozszerzenia, polityce ekonomicznej UE po rozszerzeniu. Dotyczą tak istotnych zagadnień jak polityka zatrudnienia w UE, efektywność wydatków społecznych w krajach UE, zmian w prawie wodnym UE, liberalizacji rynku w zakresie usług pocztowych, migracji pracowników w UE po rozszerzeniu, przyszłości polityki rolnej UE, porównania procesu integracyjnego i efektów integracji Polski i Hiszpanii, Irlandii i Słowacji, ochrony rynku kapitałowego w UE przed manipulacją, wspólnych standardów w zakresie rachunkowości, ochrony przed żywnością modyfikowaną genetycznie, harmonizacji podatków w procesie integracji krajów UE. W sumie praca składa się z 4 rozdziałów i 28 artykułów. Poszczególne artykuły opublikowane zostały w języku oryginalnym zaprezentowanych referatów.

Jarosław Kundera